

Minimaplatform Ridderkerk
e-mail: p/a miriam.renzen@hetnet.nl

Uw brief van: 6 mei 2016
Uw kenmerk:
Bijlage(n):

Ons kenmerk: 1093166
Contact: Albert Lay
Doorkiesnummer: 0180-451779
E-mailadres: a.lay@bar-organisatie.nl
Datum:

Betreft: advies beleidsplan schulddienstverlening

Geachte heer/mevrouw,

Wij hebben uw advies ten aanzien van het beleidsplan schulddienstverlening 2015-2019 mogen ontvangen, tezamen met het advies van SHM Ridderkerk. Allereerst zijn wij u zeer erkentelijk voor uw inschikkelijkheid om op ons verzoek versneld een advies te geven. Ons streven blijft om u de afgesproken termijn van 6 weken te geven. En onze dank gaat natuurlijk ook uit naar de schuldhulpmaatjes, voor hun engagement om mee te denken over de schuldenproblematiek en ons beleid hierop. In deze brief geven wij u onze reactie op uw advies.

U geeft aan dat de ontwikkelingen in de schuldenproblematiek – in aantallen – door ons te positief worden gepresenteerd, en dat u dit niet herkent.

Ten aanzien van de ontwikkeling van de schuldenproblematiek in onze gemeente baseren wij ons op de rapportages van onze uitvoerder, Plangroep, en onze klantmanager. Hier constateren wij een afname. Uit de jaarverslagen van Plangroep blijkt bijvoorbeeld, dat er in 2013 161 nieuwe dossiers in behandeling waren genomen. In 2014 waren het nog 145, en in 2015 nog "slechts" 88. In drie jaar tijd is er dus sprake van bijna een halvering. Het aantal dossiers dat in behandeling is, is in deze drie jaren tamelijk constant gebleven (respectievelijk 341, 353 en 346). Deze vlakke lijn geeft aan, dat de uitstroom ongeveer gelijk is aan de instroom. Als er sprake was van een toenemende schuldenproblematiek, zou hier een stijgende lijn te zien zijn geweest. Omdat een dossier meerdere jaren in behandeling is, zullen de aantallen dossiers pas later gaan afnemen.

Het is kennelijk afhankelijk van waar men de waarnemingen doet, en wanneer men van problematische schulden spreekt. Een schuld die een belemmering vormt voor de inwoner, maar die hij wel kan aflossen, is geen problematische schuld. Er is uiteraard wel een probleem, maar een oplossing hiervoor kan, maar hoeft niet noodzakelijk vanuit de schulddienstverlening te komen.

Voor de schulddienstverlening die wij als gemeente uitvoeren, is het aantal meldingen leidend. Maar voor de gehele, brede schulddienstverlening, waar wij ons, met onze maatschappelijke partners, voor willen inzetten, staat elke inwoner met – al dan niet problematische – schulden in onze aandacht.

U adviseert om de benoemde doelen meer concreet en meetbaar te maken.

In ons beleidsplan hebben wij reeds op diverse onderdelen aangegeven hoe wij dit willen gaan meten. De jaarverslagen van Plangroep geven ook reeds cijfers.

Het benoemen van prestatiedoelen is ook ons streven. Vooralsnog nemen wij de eerste metingen op basis van dit beleidsplan als nulpunt. Voor het vervolg zullen wij vanuit deze nulmeting prestatiedoelen benoemen, waarbij wij de leidraad van de NVVK ter hand zullen nemen waar dit van nut kan zijn. De resultaten daarvan zullen worden verwerkt in de verdere ontwikkeling van beleid en uitvoering.

U vraagt aandacht voor het verbeteren van de toegang tot de schulddienstverlening. Zoals wij in het beleidsplan al hebben vermeld, gaan wij niet categoriaal inwoners uitsluiten, alleen omdat er een uitsluitingsgrond is. Wij bekijken per geval de achtergronden van de situatie, en nemen op basis daarvan een besluit om inwoners toch wel toe te laten, of toch niet. In 2015 zijn 27 recidive-aanmeldingen ontvangen. Hiervan zijn 8 inwoners alsnog toegelaten, en zijn er 19 geweigerd. Ook wanneer er een grond is voor een voortijdige beëindiging kijken wij eerst naar de achtergronden en verwijtbaarheid, alvorens een besluit te nemen. We blijven werken aan het beter maken van de samenwerking tussen de maatschappelijke partners, de wijkteams en de schulddienstverlener. Ook dit moet tot – onder andere – een betere toegang leiden.

U bepleit om meer aandacht te geven aan preventie. Hier staan wij volledig achter, en willen dit ook goed neerzetten in onze dienstverlening. Jaarlijks maken wij een preventieplan, waarin wij de activiteiten voor dat jaar beschrijven. Hierin willen wij ook zeker aanhaken bij landelijke initiatieven.

U doet suggesties voor het betrekken van enkele specifieke groepen. In december 2015 is een denktank gestart, waar u ook aan deelneemt. Deze denktank willen en zullen wij uitbreiden met onder andere vertegenwoordigers van de Jongerenraad, en ook Vluchtelingenwerk, en van andere specifieke doelgroepen. Het bieden van structuur en ritme aan jongeren kan voorkomen dat zij schulden maken, maar het gaat hier naar onze mening meer over het Jeugd- en jongerenbeleid. Niettemin, vanuit Sport en Welzijn zijn suggesties aangedragen voor preventie gericht op jongeren, waar wij zeker gebruik van willen maken, samen met de jongerenwerkers van Sport en Welzijn. In paragraaf 6.1 van het beleidsplan hebben wij toegevoegd, dat onze preventie-activiteiten voor een belangrijk deel op jongeren zal worden gericht.

U geeft aan dat – vooral allochtone – alleenstaande ouders een zorgwekkende groep is, met name in relatie tot de hoogte van de bijstandsuitkering en het betalen van kostgeld door inwonende kinderen. Het gaat hier dan om inwonende meerderjarige kinderen. Het aantal alleenstaande ouders met een inwonend meerderjarig kind is zeer klein. Het opstellen en produceren van informatiemateriaal staat volgens ons dan ook niet in verhouding tot de omvang van de groep. In de gesprekken die deze alleenstaande ouders hebben met de klantmanager, zeker op het moment dat een uitkering moet worden verlaagd, zal het onderwerp kostgeld ter sprake komen.

U adviseert de invoering van een budgetbeheer-light. Dit bestaat al. Hierbij worden enkel de vaste lasten (woonlasten, energie/water, premie voor de ziektekostenverzekering en één andere vaste betalingsverplichting) doorbetaald. Het restant krijgt de inwoner uitgekeerd. Wij korten niet regelmatig 100%. Alleen in die gevallen dat er aantoonbaar sprake is van fraude dan stoppen wij de uitkering.

U stelt voor om een speciale nazorg-medewerker aan te stellen. Dit is niet haalbaar, maar we gaan nazorg wel nadrukkelijker integreren in de schulddienstverlening. Zo wordt met elke inwoner een plan van aanpak opgesteld. In dit plan zal nazorg een uitdrukkelijke plaats krijgen. Echter, de praktijk leert dat slechts zeer weinig inwoners bereid zijn om gebruik te maken van nazorg, en liefst zo snel mogelijk “van de gemeente af” willen zijn. We kunnen inwoners niet dwingen. We zien een

Betreft: beleidsplan schulddienstverlening

oplossing in het investeren in de relatie tussen de inwoner en de schulddienstverlener. Vanuit een goede (vertrouwens)relatie verwachten we dat men dan eerder bereid is om gebruik te maken nazorg. Daarbij willen we nazorg ook vraaggericht benaderen (ook weer maatwerk), in plaats van aanbodgericht. In hoofdstuk 8 hebben we dit toegevoegd bij het onderdeel nazorg.

U wijst op het ontbreken van de details van de uitvoering, en stelt voor om een sessie te beleggen om de wijkteams te versterken.

Voor wat betreft de uitvoering is dit beleidsplan niet de plaats om de details van de uitvoering weer te geven.

Wij zullen een sessie beleggen met de wijkteams. Ook wij zien het belang van een verbetering van de afstemming tussen de maatschappelijke partners en de wijkteams, en de deskundigheidsbevordering binnen de wijkteams.

Zoals we eerder hebben vermeld, zien we een oplossing in het versterken van de relatie tussen de inwoner en de schulddienstverlener. Dit willen we verder uitwerken.

De SHM geeft aan dat er ook aandacht moet zijn voor de schuldeisers.

Ingevolge de regels van de NVVK wordt eigenlijk al tegemoet gekomen aan de belangen van de schuldeisers. Immers, de inwoner in een schuldregeling dient praktisch elke beschikbare cent van zijn inkomen aan te wenden voor aflossingen. Hiermee moet worden bereikt, dat de schuldeisers het maximale bedrag betaald krijgen dat mogelijk is.

Aandacht voor het belang van schuldeisers wringt ook met het minimabeleid. Enerzijds wordt geopperd, dat ook inwoners in een schuldregeling gebruik moeten kunnen maken van de minimaregelingen, maar dat betekent dat deze inkomensbestanddelen niet voor aflossingen worden aangewend, en dus een benadeling opleveren voor de schuldeisers.

De SHM wijst erop dat schulddienstverlening en participatie “schuren”.

Ook wij hechten er belang aan, dat een inwoner in een schuldregeling zo snel mogelijk (betaald) werk aanvaardt en zodoende, ten eerste, beter participeert en ten tweede meer inkomen beschikbaar kan stellen voor aflossingen. Dit is ook in het belang van de schuldeisers. De praktijk is echter weerbarstiger. Een inwoner in een schuldregeling weet, dat meer inkomen niet leidt tot meer geld in zijn portemonnee of tot een snellere schuldregeling. Het is niet mogelijk om hier van de regels af te wijken in die zin, dat de inwoner een groter deel van zijn inkomen mag houden.

De SHM geeft aan dat “maatwerk” een gevleugeld begrip dreigt te worden, en vraagt wat wij daaronder verstaan.

Wij blijven op zoek om met minder regels meer te kunnen doen. Maatwerk is dan onvermijdelijk. In die zin kunnen we zeggen, dat maatwerk de werkwijze is voor het ondersteunen van inwoners in een regelluwe omgeving. Daar waar er nog volop regels zijn, is maatwerk onmogelijk. We moeten dan vaker “nee” zeggen, terwijl we met maatwerk kunnen zeggen: “ja, op deze manier kan het”.

De SHM ziet heil in duurzame en creatieve oplossingen.

Dit is ook ons streven, en is eigenlijk ook vanzelfsprekend. Maar een structureel lage aflossingscapaciteit blijft een lage aflossingscapaciteit. Onder een “kredietbankachtige” oplossing wordt, zo begrijpen wij dit, gedoeld op saneringskredieten. Dit is geen oplossing voor de inwoner zelf, maar voor de schuldeisers. De inwoner dient immers over een periode van drie jaar nog steeds maximaal af te lossen. Het verschil is, dat bij een saneringskrediet de schuldeisers hun geld vooraf krijgen, in plaats van achteraf.

Bovendien zijn saneringskredieten alleen mogelijk wanneer er sprake is van een stabiel, onveranderlijk inkomen. Een bijstandsuitkering is weliswaar stabiel, maar we verwachten van de inwoner dat hij werk vindt, en daarmee zijn inkomen verbeterd. Met een saneringskrediet stimuleren we dan feitelijk het voortduren van de bijstandsuitkering.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema